۲۰۲ ه. س. بخواند

این دومین گزارش از مهم‌ترین رویدادهای سیاسی ج. د. افغانستان است که در اختیار هیئت سیاسی قرار میگیرد. ما در "کمیتهٔ هماهنگی موقت افغانستان" تصمیم گرفتیم که هر دو ماه یکبار گزارشی از رویدادهای جاری و رویدادهای سیاسی افغانستان و دولت انقلابی ج. د. ا. و نیز مسائل مربوط به فعالیت حزب برادر تهیه و در اختیار رهبری سازمان قرار دهیم. این گزارش که در پی صحبت جمعی تنظیم میگردد که در نشست "کمیته" طرح میشود. یک رفیق مسئول تهیهٔ گزارش است و دست نهایی بر عهدهٔ مسئول سازمان در افغانستان است. نیاز به توضیح نیست که این گزارش‌ها باید در کادرها سرّی و محرمانه تلقی گردد. علاوه در هر گزارش ما باید به آخرین تحولات سیاسی و نظامی مربوط به مناسبات دو کشور افغانستان و ایران، و نیز سیر اجلاس‌های ژنو "مسائل پیرامون افغانستان" اشاره گردد که متأسفانه این گزارش (شمارهٔ ۲) در این مورد کمبود دارد. امید که گزارش‌های بعدی کامل‌تر تهیه شود.

نسیر محمد ۱۳۶۶/۶/۱۰

گزارش [illegible] (مهم)
[illegible] کاملی برای [illegible]
صرف شده است. گزارش می‌توانست خیلی [illegible] باشد.

مروری بر مهم ترین رویداد های سیاسی دو ماه اخیر افغانستان

بررسی و تحلیل دقیق و همه جانبه رویدادهای سیاسی ، اقتصادی ، اجتماعی و نظامی دو ماه اخیر افغانستان بدون درک علل ، عمق و دامنهٔ و علت اصلی تحولات اخیر در هسته اصلی رهبری کننده جامعه یعنی ح . د . خ . ا ، امری ناقص و فاقد اعتبار علمی و ارزش سیاسی است.

در گزارش قبلی و به "دو ماهه" گذشته با توجه به نتایج کار پلینوم ۱۸ ، ح . د . خ . ا به بررسی اجمالی عمق و زمینه های تحولات اخیر پرداختیم و کوشش شد تا چشم اندازهای آنرا و تا آنجائی که دانش ، تجربه و امکانات ما اجازه میداد ترسیم گردد .

اکنون و در ادامهٔ گزارش قبلی به بررسی نتایج نوزدهمین پلینوم ح . د . خ . ا می پردازیم و چرا که آنرا مهم ترین رویداد دو ماه اخیر افغانستان ارزیابی میکنیم و حوادث مهم دیگر مانند ، برگذاری پلینوم های سازمان زنان افغانستان ، سازمان دموکراتیک جوانان افغانستان ، دعوت های رهبری ح.د.خ.ا ، پلینوم های کمیته های شهری و ولایتی ، برگذاری جلسات شورای جبهه ، پیروزی های نظامی تازه در جبهه و گسترش تبلیغات و اقدامات علیه باندهای ضد انقلاب ، اقدامات جهت تقویت بنیه دفاعی ارتش و تدارکات سیاسی و نظامی جهت خروج تدریجی قوای شوروی از افغانستان ، صراحت بیشتر یافتن سیاست خارجی و تبلیغات ح.د.خ.ا در قبال رژیم های مرتجع ایران و پاکستان[1] ، گسترش دامنه انتقاد به سطح مطبوعات و برنامه های رادیوی افغانستان ، مبارزه با فساد و خلاف در حزب و دولت و ..... را باید در جهت اهداف تعیین شده از جانب پلینوم های ۱۸ و ۱۹ ، ح . د . خ . ا تفسیر کرد .

پلینوم ۱۹ ، در راستای اهداف تعیین شده از جانب پلینوم ۱۸ تشکیل شد و عمدتاً به مسائل تشکیلاتی پرداخت . پلینوم :

الف - ۲ تن از اعضای مشاور هیئت سیاسی را به عضویت اصلی هیئت سیاسی برگزید ؛

ب - ۲ تن از اعضای کمیته مرکزی را به عضویت مشاور هیئت سیاسی حزب برگزید ؛

ج - ۲ " " " " " " " هیئت دبیران " " ؛

د - پلینوم به منظور تحکیم پیوند حزب با توده های مردم تعدادی از اعضای کارگر ، دهقان و روشنفکر حزب را به عضویت اصلی و علی البدل کمیته مرکزی حزب انتخاب نمود ؛

ه - پلینوم رفقا اسدالله سروری ، عبدالغفار آزاد ، محمد انور فرزام را از عضویت در کمیته مرکزی ح . د . خ . ا برکنار کرد ؛

و - پلینوم رفیق محمد یاسین صادق را از منشیت دبیر کمیته مرکزی برکنار کرد ؛

ز - پلینوم کمیته تفتیش مرکزی حزب را انتخاب نمود ؛

ح - پلینوم موضوع پذیرش اعضای جمعیت انقلابی زحمتکشان افغانستان و دیگر سازمان های چپ دموکراتیک را مورد بررسی

---

(1) در مورد ایران با توجه به اینکه سیاست کنونی جمهوری اسلامی سیاست قبلی است منتها با عناصر جدید . در واقع هنوز هم دعوت از ایران به نشان دادن تعقل سالم و حل مسالمت آمیز موجود است (اشاره به سخنرانی رفیق نجیب الله) ولی با تشدید [illegible] ح.د.خ.ا ، به برجسته کردن اخبار مربوط به شرکت [illegible] نظامی در جنگ ایران و عراق و مخصوصاً [illegible] مخالف و از آن مهمتر تبلیغات [illegible] شده ، در همین زمینه [illegible]

و تقویت قرارداد، و درپی آن اعلامیه وحدت ح.د.خ.ا و جبهه انقلابی زحمتکشان افغانستان منتشر شد؛

و بدین ترتیب اکنون ۱۴۷ رفیق عضو اصلی پلنوم و کمیته مرکزی ح.د.خ.ا هستند که از میان آنها ۱۲ تن کارگر، ۷ تن دهقان، ۹ تن زن میباشند. از لحاظ ترکیب ملی ۹۱ تن پشتو، ۵۰ تن تاجیک، ۵ تن ازبک، ۳ تن هزاره، ۳ تن بلوچ، ۱ تن ترکمن، ۱ تن نورستانی، یکتن عرب و یکتن دیگر متعلق به یکی دیگر از ملیت‌های افغانستان میباشند. از میان ۱۴۷ تن اعضای اصلی پلنوم، ۴۶ رفیق در ولایات کشور و ۸ رفیق در خارج از کشور و بقیه در کابل به انجام وظیفه مشغولند:

ببینیم
مهم‌ترین موارد ابرازشده در پلنوم ۱۹ ح.د.خ.ا عبارت بودند از:

الف - تأکید نسبت به امر بازسازی کار حزبی - سیاسی؛

ب - " نسبت به امر تقویت قدرت دفاعی انقلاب در مقابله با ضد انقلاب و ارتجاع منطقه؛

در پی برگزاری پلنوم ۱۹، پلنوم‌های سازمان دموکراتیک زنان افغانستان و سازمان جوانان افغانستان و اتحادیه‌های صنفی ج.د.ا و جلسات فعالین در سطح کشور برگزار گردید که موضوع اصلی کار این پلنوم‌ها بررسی و نقد کار گذشته، ارزیابی چهارچوب و برنامه کار آینده و در همین رابطه اتخاذ تصامیم سازمانی لازم بوده است.

از جمله موارد مهم و قابل ذکر، سلب مسئولیت ریاست سازمان زنان افغانستان از ر. آناهیتا و گذاشتن آن به ر. فیروزه است که در [illegible] به عضویت [illegible] در کمیته مرکزی حزب انتخاب شده است. در پلنوم اخیر سازمان زنان افغانستان تصمیم گرفته شد که نام سازمان زنان افغانستان به شورای سراسری زنان افغانستان تغییر یابد. این تغییر در نام بدنبال سیاستی در زمینه کاستن از خصلت حزبی این نهادهای دموکراتیک و افزایش و تشدید خصلت دموکراتیک آن صورت گرفت (در روحیه مصالحه ملی). همچنین یکی از تصامیم سازمان جوانان افغانستان، ۹ تن از اعضای اصلی و ۶ تن از اعضای مشاور کمیته مرکزی این سازمان برکنار گردیدند و بجای آنها ۱۲ نفر به عضویت اصلی و ۲۵ نفر به عضویت مشاور ک.م این سازمان انتخاب گردیدند. در سطح کمیته‌های شهر و ولایات نیز تغییراتی بهمین شکل به انجام پذیرفت.

X X X X

آنچه که در مورد نتایج کار پلنوم نزدهم ح.د.خ.ا قابل تأمل است اینست که در این پلنوم کوشش شد تا:

الف - آهنگ زدودن مرزبندی "خلق و پرچم" تسریع گردد. در جهت تحقق همین هدف بود که پلنوم ۱۹ تصمیم گرفت تا تعدادی از اعضای وابسته به جناح قدیمی خلق را به عضویت در هیئت سیاسی و ک.م حزب انتخاب کند و تعدادی از اعضای وابسته به جناح قدیمی پرچم را از عضویت ک.م برکنار کند، اگرچه در میان اعضای جدید دستگاه رهبری غیر اعضای وابسته به جناح پرچم نیز کم نیستند.

ب - "تدارک قوا" برای درهم شکستن مقاومت مخالفین کودتای اخیر و بعد طراحی. از آنجا که با ترکیب دستگاه رهبری و [illegible] قرار داده در رهبری حزب و دولت، عدم موفقیت کودتای اخیر و از سرگیری یا برکناری تعدادی از مخالفین و "خط و نشان" کشیدن برای سرکوبی مخالفین در درون حزب و دولت.

اجبار کرد. درست بدانیم نقش چهره موفقیت‌های پلنوم ۱۹ و در مسیر تحقق اهداف فوق اندک بوده است.

همانطور که قبلاً از قبل پیش بینی شده و گذر زمان نیز بدان اشاره شده است، در کنار جناح بندی قدیمی خلق و پرچم، جناح بندی جدیدی بنام نجیب - کارمل شکل گرفته است، که در حال حاضر دومی، اولی را تحت الشعاع خود قرار داده است. اما لازم است تأکید کنیم جناح بندی اول گرچه هنوز از میان برداشته نشده است ولی این پدیده کم بیش در حال محو شدن است.

پس از پلنوم ۱۸ ح . د . خ . ا ، مخالفت با تحولات جدید و با انگیزه‌های مختلف و بطور پراکنده صورت گرفت، اما در جریان پیشرفت این تحولات و انعکاس نتایج آن، موقعیت‌ها و مخالفت‌ها شکل سازمان یافته‌تری بخود گرفت و کنترل قابل توجهی از نیروهای حزب و دولت که در جریان عمل واقعاً این تحولات بودند، تدریجاً به یکی از دو جناح موافقین و مخالفین پیوستند. بنا به اطلاعی که در دست است، در حال حاضر فراکسیون متشکل از حداقل ۱۰۰ رهبر و فعال حزبی و دولتی در مخالفت با تحولات رهبری و در ارگانهای حزبی، دولتی و دیپلماتیک، و در این فراکسیون سازمان یافته‌اند. قطعی است که یکی از دلایل عمده تشکیل سازمان یافته مخالفان از ر. اناهیتا، مخالفت او با سیاست‌های جدید رهبر حزب بوده است. شایعاتی مبنی بر اینکه ر. [illegible] عضو شورای هیئت سیاسی حزب در رأس این فراکسیون قرار دارد، شنیده شده است. از نقش و سهم ب. کارمل در این مورد دقیقاً اطلاع درستی نداریم ولی یکی از رفقای مطلع و مسئول با ظرافت خاصی بیان داشت، با تجربه و کهنه کار افغانستان در

« خودشان مخالف تضعیف حزب هستند ولی تعدادی از نزدیکان (اشاره به خانم ایشان، محبوبه کارمل) و همکاران سابقشان در حزب و دولت (با تأکید بیشتر بر ر. اناهیتا) با انگیزه‌های شخصی و تحت نام ایشان، با سیاست‌های جدید مخالفت میکنند ». و بطور غیرمستقیم به نقش ب. کارمل اشاره میکرد.

بنظر میرسد که در حال حاضر رهبر حزب تدریجاً توجه خود را معطوف به خنثی کردن اقدامات این فراکسیون و از طریق محدودتر کردن و حتی سلب اختیارات از نزدیکان و همکاران سابق ب. کارمل کرده است. اخیراً شایعاتی مبنی بر نقل و انتقال دو تن دیگر از اعضای ک. م. حزب از مقامات و پست‌های سابق دولتی شان و اعزام آنها به عنوان سفیر به کشورهای خارج بر سر زبانها جاری است. (ر. [illegible] ، و ر. [illegible])[*]. این دو رفیق نیز در زمرهٔ مخالفین این تحولات بوده‌اند و افراد مؤثر در دستگاه حزب و دولت [illegible] و از جمله همکاران سابق ب. کارمل " نیز حساب شوند.

شواهد و قرائن مؤید آن است که در حال حاضر این فراکسیون در موضع ضعیف مقاومت در مقابل تصمیمات پلنوم‌های ۱۸ و ۱۹ قرار دارد. این مقاومت که عمدتاً به اشکال کم کاری، اخلال در کار، نارضایتی تراشی، ایجاد حس بدبینی نسبت به رهبر جدید، ایجاد و تشدید بدگمانی منفی نسبت به [illegible] . . . در ارگانهای حزبی، دیپلماتیک و دولتی تجسم میشود. در حال حاضر بعید بنظر میرسد که این فراکسیون بتواند در موضع تعرضی قرار گیرد و مسائل بسیار جدی مشابه آنچه که در تاریخ [illegible] بوقوع پیوست، برای حزب و دولت و جامعه ایجاد کند ولی مخالفت پراکنده که در حال تداوم است را نمیتوان کاملاً منتفی شده تلقی کرد.

---

[*] اسامی از طریق [illegible] رادیو (؟) [illegible] به عنوان سفرای ج. د. ا. در کوبا و چکسلواکی تعیین و منصوب شده‌اند.

۳- آنچه که در حال حاضر مسلم است این است که رهبری جدید حزب در صدد در هم شکستن مرزبندی جدید است و با شکل‌ها و با بکار بستن تاکتیک‌ها که با حرفه‌ای‌ترین اشخاص و قوی‌ترین تشکلات و ضمانت انضباطی همراه پیش برد. از سوی دیگر این نیز قطعی است که مخالفین در صدد تا با سازمان دادن مخالفت‌ها، به نیروی بیشتری برای ابراز مخالفت و تقابل در این تحولات دست یابند. تا اینجا اوضاع اگرچه شکننده می‌باشد و در جهت تحقق اهداف پلنوم‌های ۱۸ و ۱۹ پیش رفته است.

در رابطه با بعضی چشم‌اندازها، یک نقطه قابل تأمل این است که بر شمردن احساسات منفی شدید که در روزهای بعد از برگزاری پلنوم ۱۸، در حزب و دولت و جامعه نسبت به شوروی وجود داشت، تا حدی رفع شده است که به نسبت تخفیف نیز یافته است. بنابراین اگر در روزهای در رابطه با اوضاع اطراف افغانستان و تدارک سیاسی و نظامی از جانب حزب و دولت انقلابی افغانستان برای خروج تدریجی قوای شوروی، در داخل کشور تا حدود زیادی در فرو خواباندن فضای منفی یاد شده مؤثر بوده است. هم چنین شوروی‌ها تبلیغات مبنی بر تعمیم افغانستان به عنوان یکی از لغزش‌های رهبر جدید حزب تقویت نیافته است که به فروکش نیز گرائیده است.⁽¹⁾ سفرهای رهبر جدید حزب در زمینه ملاقات و دیدار با اقشار مختلف از ولایات و دیدار با نمایندگان ملیت‌ها و اقوام و قبایل مختلف، تدارک جانب شده و حرکت سنجیده حزب در جریان برگزاری مراسم سالگرد استرداد استقلال افغانستان و تأکید نسبت به مرز خط تاریخی ارضی افغانستان، استقلال آن، مانند بوده است.⁽²⁾ تبلیغات علیه رهبری حزب مبنی بر مصالحه با رهبران باندهای ضد انقلاب نیز نه تنها اوج نگرفته است بلکه آرام‌تر شده است. در این زمینه تبلیغات وسیع حزب و دولت مبنی بر مبارزه قاطع با ضد انقلاب و پیروزی‌های نظامی در همین زمینه و محاکمه ضیا با رهبری باندهای ضد انقلاب و صدور حکم اعدام ضیا به حیث یک اقدام قابل توجه بوده است.⁽³⁾

شاید در ارتباط تعمیم تحولات و رویدادهای مهم دو ماه اخیر در داخل افغانستان با سیاست رهبر جدید حزب امری است ممکن که از حوصله این گزارش خارج است. [illegible] در این [illegible] شده تا [illegible] این تحولات را مثبت ارزیابی کنند و روی حفظ وحدت حزب [illegible] مثبت [illegible] تأکید دارند.

پیروز باشید

محمد - ۶۵/۶/۷

---

(۱) دقیق‌تر این خواهد بود که بگوئیم سؤالات در این زمینه عمیق‌تر شده و پاسخ آنها [illegible] برخورد [illegible] است. ترجمه و تألیف آثاری در زمینه "ناسیونالیسم و انترناسیونالیسم" و به بیان سیاسی آنها، به مسائل [illegible] و الزامات سیاسی مربوط به آن آیا باید از نقطه نظر مصالح عمده و انترناسیونالیستی نگریست یا از دریچه منافع ملی افغانی؟

(۲) مراسم استرداد استقلال افغانستان "۶۷ سال پر شکوه‌تر از سال‌های قبل برگزار شد و از آن [illegible] در شکل بسیار ظریف کوشیده آثار آن [illegible] نزد. اما [illegible] رفقای رهبری [illegible] در این مراسم پر شکوه ملی [illegible] کشورهای دوست شرکت کرده و مراسم ملی به عرصه [illegible] انترناسیونالیستی و نیز در رابطه با ضد انقلاب و حامیان آنان، به صحنه قدرت نمایی بدل گردید.

(۳) در این رابطه یک نکته مهم هم [illegible] عدم محاکمه متنفذترین و مهمترین رهبران ضد انقلاب بود. در واقع ضیا با اعدام [illegible] رهبرانی بود که بیشتر با چهره نظامی و سردارگی مستقیم [illegible] شخص هستند و نه با چهره سیاسی رهبران. هنوز هم این [illegible] وجود دارد که "مصالحه ملی" وقتی خواهد زمینی گردد که مذاکره با رهبران کنونی ضد انقلاب راهی در [illegible] حزب [illegible] وجود ندارد. توضیحات بیشتر در ص ۵ آورده می‌شود.